

Kennsluáætlun

Textílmennt

Veturinn 2019-2020

4. bekkur

Kennari: Kristbjörg Hermannsdóttir

Verkgreinar í grunnskóla eiga það sameiginlegt að stuðla að alhliða þroska nemenda og búa þá undir daglegt líf og frekara nám á sviði verkgreina. Undir verkgreinar heyra hönnun og smíði, textílmennt og heimilisfræði. Í þeim fá nemendur tækifæri til að beita ímyndunarafla sínu, sköpunargáfu, þekkingu og verkfærni til að takast á við umhverfi sitt í markvissum tilgangi. Nemendur þjálfra hæfileika til að leita lausna á vandamálum, verða sjálfstæðir í verki, og læra að líta eigin verk og ákvarðanir gagnrýnum augum. Verkleg kunnátta hvílir á hefðum, tækni og verklagi sem mikilvægt er að nýjar kynslóðir tileinki sér. Nemandinn fæst við verkefni sem hæfa þroska hans, gerir tilraunir og nýtir tækni í vinnu sinni. Þetta eykur sjálfstryggi og starfsánægju og gefur jafnframt tækifæri til sköpunar.

Verkgreinar sem kennslugreinar eiga sér langa sögu. Markmið þeirra hefur bæði verið að búa nemendur undir verkleg störf og einnig stuðla að alhliða þroska þeirra. Umhverfi okkar byggist að miklu leyti á tækni sem er einn af skapandi þáttum menningar og mótar ásýnd hennar, inntak, merkingu og tilgang. Í starfsumhverfi nútímans eru gerðar sífellt auknar kröfur til tækniþekkingar og skilnings. Í verkgreinum öðlast nemendur skilning á umhverfi sínu sem og grundvallarþekkingu. Verkfærni og skilningur, sem byggist á rótgrónum hefðum handverks, er einnig undirstaða að öflugri verkmenningu og nýsköpun. Að skilja og vera læs á umhverfið er forsenda þess að hafa áhrif á það.

Kennsla verkgreina er liður í því að skapa virðingu og jákvætt viðhorf til verklegrar vinnu og er einnig undirbúningur undir framhaldsnám í verklegum greinum. Hlutverk kennarans er að leiða nemandann þannig að hann verði sjálfstæður í verki, öðlist færni í að leysa vandamál, þjálfri eigið fagurskyn og skynhreyfifærni. Verkgreinar eru því hvoru tveggja góður undirbúningur undir lífið og frekara nám.

Lykilhæfni

Textílnám byggist meðal annars á þekkingaröflun, hugmyndavinnu og sköpun þar sem nemendur vinna með efni og áhöld greinarinnar á sjálfstæðan hátt. Lögð er áhersla á framkvæmd og ferli sem gefur nemendum tækifæri til að beita fjölbreyttum aðferðum og skilja eðli og eiginleika greinarinnar. Textílnám gefur nemendum tækifæri til að þroska samhæfingu hugar og handa, upplifa og tjá sig um leið.

Hæfniviðmið **við lok 4. bekkjar** samkvæmt aðalnámsskrá grunnskóla greinasvið 2013.

Handverk, aðferðir og tækni.

- notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum,
- unnið úr nokkrum gerðum textílefna,
- unnið eftir einföldum leiðbeiningum.

Sköpun, hönnun og útfærsla.

- tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu,
- skreytt textílvinnu á einfaldan hátt,
- gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni,

- leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum.

Menning og umhverfi.

- sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hátt,
- sagt frá nokkrum tegundum textílefna,
- fjallað um mismunandi klæðnað fólks með tilliti til veðurfars, athafna og tilefna,
- Notað ný og endurunnin efni í textílvinnu.

Grunnþættir

Samkvæmt Aðalnámsskrá grunnskóla eru grunnþættir menntunar sex: *Læsi – sjálfbærni - lýðræði og mannréttindi – jafnrétti - heilbrigði og velferð - sköpun.*

Sköpun, læsi og sjálfbærni eru stoðir sem eru samofnar textílmenningu og í textílmennt er tækifæri til þess að vinna með þær á áþreifanlegan hátt og tengja við aðra þætti til að efla skilning nemenda.

Námsefni:

- Uppskriftir og vinnulýsingar frá kennara
- Fagblöð, bækur og internetið

Markmið í 4. bekk þar sem horft er til hæfnimarkmiða yngsta stigs samkvæmt aðalnámsskrá:

Að nemendur hafi

- notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum
- unnið úr nokkrum gerðum textílefna
- unnið eftir einföldum leiðbeiningum
- tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu
- skreytt textílvinnu á einfaldan hátt
- gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni
- leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum
- sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hátt
- sagt frá nokkrum tegundum textílefna
- fjallað um mismunandi klæðnað fólks með tilliti til veðurfars, athafna og tilefna
- notað ný og endurunnin efni í textílvinnu
- þjálfast að klippa
- þjálfast að sauma í saumavélinni
- tekið þátt í umræðu um eigin textílverk og annarra
- hlustað og fylgt leiðbeiningum kennara
- unnið af áhuga og samviskusemi
- þjálfað frjóa og skapandi hugsun
- sýnt umburðarlyndi og hjálpsemi
- vandað frágang á verkefnum
- gengið frá eftir sig
- gengið vel um tól og tæki í kennslustofunni

Leiðir:

Nemendur vinni verkefni með leiðsögn kennara þar sem leitast er við að efla sköpunarhæfileika og sjálfstraust þeirra. Hæfniviðmið eru höfð til hliðsjónar við verkefnaval.

Námsmat:

Stuðst er við frammistöðumat þar sem m.a. virkni og vinnubrögð í tímum eru metin. Auk þess er horft til allra hæfnimarkmiða og einstakir matsþættir valdir og metnir sérstaklega.

Verkefni skólaárið 2019-2020
4.bekkur

Verkefni	Lýsing	Hæfniviðmið
Húfur og treflar	Samþætt verkefni textílmenntar og tæknimenntar. Nemendur eiga að smíða tvo karla í tæknimennt. Á þessa karla munu þau prjóna trefil og húfu ásamt því að sauma húfu og klippa flees-trefil. Nemendur læra uppfitjun, slétt prjón, brugðið prjón, snúa snúru, búa til snið eftir máli, læra um saumför, læra grunnatriði í vélsaum, einfaldan fald, beint spor og sikk sakk. Æfa hæfni í að klippa og vinna eftir verklýsingum.	<p>notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum</p> <p>unnið úr nokkrum gerðum textílefna</p> <p>unnið eftir einföldum leiðbeiningum</p> <p>gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni</p> <p>leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum</p> <p>sagt frá nokkrum tegundum textílefna</p>
Snúrugerð	Kenndar verða þrennskónar aðferðir við snúrugerð. Hekluð snúra, snúin snúra og fléttuð snúra. Snúrurnar má nota til að binda prjónuðu húfuna saman í toppinn. Nemendur fá tækifæri til að leita upplýsinga á netinu varðandi snúrugerð.	<p>notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum</p> <p>unnið úr nokkrum gerðum textílefna</p> <p>unnið eftir einföldum leiðbeiningum</p> <p>gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni</p> <p>leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum</p>
Saumavélin kynnt	Leikniæfingar í vélsaum og farið í helstu atriði saumavélarinnar. Nemendur saumi eftir línunum á blaði án tvinna. Kennst verður að þræða undir- og yfirtvinna og nemendur gera æfingar í efnisbúta með tvinna. Nemendur nýta sér m.a. kennslumyndaþönd á internetinu til að vinna eftir.	<p>notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum</p> <p>unnið eftir einföldum leiðbeiningum</p>

Sjálfsmat	Litið verður á sauma- og prjónverkefnin og farið yfir það sem gekk vel og hvað betur mætti fara	
Efnisfræði	Kennsla um íslensku ullina og í framhaldinu þæfa nemendur epli	<p>unnið úr nokkrum gerðum textílefna</p> <p>unnið eftir einföldum leiðbeiningum</p> <p>gert grein fyrir mismunandi tegundum handverks og notað nokkur hugtök sem tengjast greininni</p> <p>sagt frá íslensku hráefni og unnið með það á einfaldan hát</p>
Aukaverkefni	Prjóna	

Birt með fyrirvara um breytingar
Kristbjörg Hermannsdóttir